

Απ. Vφ - Π/Θ

Καρό υείμω

Αθήνα, 1/8/97

ΤΟ ΤΡΙΣΥΠΟΣΤΑΤΟ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Αγαπητέ τον Πρόεδρε,

Στους 18 μήνες που πέρασαν από τον Γενάρη του 1996 ανοίξαμε πολλά θέματα, είπαμε πολλά, κάναμε αρκετά, έρχονται ακόμα περισσότερα.

Ζωντανέψαμε την πολιτική συζήτηση, δημιουργήσαμε νέα πρότυπα πολιτικής δράσης, αναζητήσαμε και βρήκαμε νέες κατευθύνσεις.

Όλος αυτός ο διάχυτος λόγος, το διάσπαρτο έργο, τα νέα πρόσωπα μαζί με τα παλιά είναι καιρός να γίνουν ένα ομαδικό πορτραίτο, μία συνεκτική εικόνα εποχής.

Η εμπειρία της 18μηνης διακυβέρνησης Σημίτη μετά από τρεις επιτυχείς διαδοχικές δοκιμασίες ανέδειξε το ζήτημα **του τρισυπόστατου της τελικής ευθύνης**.

Στο πρόσωπο του Κυβερνήτη Κ.Σ. συνυπάρχουν οι τρεις πρωτεύουσες ιδιότητες του Προέδρου της Κυβέρνησης, του Προέδρου του Κόμματος και του Προέδρου της Κ.Ο.

Ο Κ.Σ. έχει την ενιαία κυβερνητική διεύθυνση μιας συλλογικότητας με τρεις διακριτές και ταυτόχρονα συναρθρωμένες ενότητες.

Αν παλαιότερα, μετά το 1981, το θέμα ήταν η κατανόηση των διακριτών αν και συναρθρωμένων λειτουργιών Κυβέρνησης - Κόμματος (άλλο το κόμμα, άλλο η Κυβέρνηση) τώρα το θέμα είναι η κατανόηση των διακριτών και ταυτόχρονα συναρθρωμένων λειτουργιών Κυβέρνησης - Κ.Ο. αλλά και Κόμματος - Κ.Ο.

Η Κ.Ο. σε σχέση με το Κόμμα και την Κυβέρνηση αποκτά ολοένα και περισσότερο ευδιάκριτα χαρακτηριστικά ενός συλλογικού οργάνου με ξεχωριστή λειτουργία.

Θυμίζω, αντιλήψεις του παρελθόντος, που αντιμετώπιζαν την Κ.Ο. ως λέσχη αστών, ως λόχο ή ως μία ακόμα τοπική οργάνωση με έδρα την Βουλή.

Τόσο ο τρόπος διοίκησης της Κ.Ο. όσο και η πολιτική διεύθυνσή της στο παρελθόν ανέδειξαν το πρότυπο Λιβάνη, που κυρίως ξεχώρισε, όταν η αδυναμία του Α.Π. να κυβερνήσει ήταν οριστική.

Θυμίζω επίσης, πως βασική μέθοδος ελέγχου της κατάστασης ήταν η διαρκής υποσχεσιολογία για υπουργοποιήσεις με αποτέλεσμα τους συχνούς ανά δμηνο ανασχηματισμούς.

Έχουμε διαφοροποιηθεί από όλα αυτά.

Αυτό που χρειάζεται είναι να δώσουμε τα νέα ποιοτικά χαρακτηριστικά στην δημοκρατική λειτουργία της Κ.Ο. (νέος ρόλος προεδρείου - ένταση πολιτικής, νομοθετικής και ιδεολογικής δουλειάς).

Ένας από τους αφανείς και ανομολόγητους λόγους της ρευστής αμφισβήτησης, πέραν των ιδεολογικών εκκρεμοτήτων, με τα πρόσωπα της προηγούμενης περιόδου είναι η διάχυτη γκρίνια βουλευτών, για θέματα νομής τοπικής εξουσίας (π.χ. διορισμοί σε Δ.Σ. Νοσοκομείων κ.ο.κ.).

Σε πολλές περιπτώσεις, βουλευτές υπέγραψαν κείμενα ή φέρθηκαν νευρωτικά επειδή αγνοήθηκαν από τους συντοπίτες υπουργούς ή υφυπουργούς.

Εδώ, χρειάζονται κάποιες αυτονόητες οδηγίες στους υπουργούς και υφυπουργούς για να προλάβουμε ανάλογα φαινόμενα.

Μια νέα πιθανή εστία τριβών μπορεί να είναι οι επιλογές για τα πρόσωπα των 1000 νέων Δήμων.

Η Κ.Ο. πρέπει να αισθανθεί, πως συμμετέχει στη χάραξη του νέου χάρτη των ΟΤΑ.

Ένας τρόπος ενεργητικής συνεργασίας με τους βουλευτές μπορεί να είναι η κατάθεση από την πλευρά τους ενός ^{την} μηνιαίου απολογιστικού δελτίου δράσης προς τον Πρόεδρο της Κ.Ο.

Η αίσθηση, πως ότι συμβαίνει στα πολλαπλά επίπεδα δράσης του βουλευτή δεν περνά απαρατήρητο, μπορεί να λειτουργήσει εποικοδομητικά στην νέα σχέση Προέδρου - βουλευτή.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να φωτίσουμε και να αναδείξουμε όλες τις πτυχές του ρόλου και της παρουσίας του βουλευτή στην τοπική κοινωνία, στο Κοινοβούλιο, στο Κόμμα, στα ΜΜΕ, στις αποστολές του εξωτερικού.

Από την πλευρά μας, μπορούμε να αναβαθμίσουμε την υποστήριξη στην τεκμηρίωση και ενημέρωση.

Το ενημερωτικό δελτίο (τη χρονιά που πέρασε στάλθηκαν 20 δελτία) μπορεί να αναβαθμιστεί και με βάση την εμπειρία (ΗΠΑ - Α. Διαμαντοπούλου) σε συνεργασία με τον Γ. Παπαδημητρίου και το γραφείο του στην Βουλή.

Σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της ρευστής αμφισβήτησης, εκτιμώ πως αυτή πρέπει να είναι πάντα πολιτική, ψύχραιμη και να μη δίνει το δικαίωμα για επαναλήψεις πρακτικών του παρελθόντος, που ενδεχομένως θα οδηγήσουν σε ηρωοποιήσεις και θα αποτυπώσουν τελικά την ταυτότητα της εσωκομματικής αντιπολίτευσης.

Η ενιαία αντίληψη στις τρεις ενότητες προκύπτει από τη συστηματική δουλειά πάνω σε θέσεις, αντιθέσεις και τελικές συνθέσεις που σέβονται την μειοψηφία, ενώ την ίδια στιγμή ισχυροποιούν την πλειοψηφία.

Η κατοχυρωμένη πλέον συλλογικότητα δεν ακυρώνει τα πρόσωπα, αντίθετα τα φωτίζει, δεν πολτοποιεί τις σκέψεις και τις ιδέες, αντίθετα τις μετασχηματίζει σε πράξεις και αποτελέσματα με υπογραφή.

Σας έχω μιλήσει πολλές φορές για τις ιδιότητες συναρμογής στις δομές της πολιτικής. Πιστεύω σ' αυτό που γράφει ο Langervin πως «η δομή γεννάει». Πιστεύω, πως είναι μέλημα του Κυβερνήτη να βρίσκει τις χρήσιμες ιδιότητες συναρμογής, που κάνουν το άθροισμα «όλο», τις ψηφίδες εικόνα, τους ήχους θέμα.

Αν στο προηγούμενο 18μηνο μας απασχόλησε το θέμα της συγκατοίκησης παλιού - νέου, αν καταφέραμε σε μεγάλο βαθμό την συνύπαρξη και το συντονισμό κυρίως χάρη στις πυκνές συλλογικές λειτουργίες (Υπουργικό Συμβούλιο - Κυβερνητική Επιτροπή - Πολιτική Γραμματεία - Κ.Ε.) αυτό που βρίσκεται μπροστά μας τώρα είναι η ενοποίηση της πολιτικής, του έργου και της προβολής τους.

Είναι λοιπόν σημαντικό να υπάρξει ενοποίηση των διαφορετικών επικοινωνιακών πολιτικών των υπουργείων σε μία ενιαία επικοινωνιακή πολιτική.

Το Συντονιστικό Όργανο πέτυχε μία κατ' αρχήν συνύπαρξη και εξομάλυνση τριβών σε ένα χώρο που θεωρείται προνομιακός λόγω της διαπλοκής του με τους μηχανισμούς προβολής και ενημέρωσης.

Να μη ξεχνάμε πως ζούμε σε ένα κόσμο, όπου ισχύει περισσότερο το «υπάρχει ό,τι προβάλλεται» και λιγότερο το «προβάλλεται ό,τι υπάρχει».

Γι' αυτό λοιπόν, αν θέλουμε να προβάλλεται ενιαία αυτό που δημιουργούμε πρέπει η επιμέρους προβολή του έργου των υπουργείων να υπακούει σε μία ενιαία εσωτερική λογική, με λέξεις κλειδιά και συγκεκριμένους συμβολισμούς.

Σήμερα, τα διαφημιστικά προγράμματα και πιο πριν οι ενημερωτικές καμπάνιες των υπουργείων τρέχουν μόνες τους στον «κάμπο» των ΜΜΕ.

Το ΠΔ για την κρατική διαφήμιση είναι μία κάποια λύση και η δημοσιότητα του ΚΠΣ εξελίσσεται με σχετική ουδετερότητα.

Σ' όλα αυτά χρειάζεται ένα ενιαίο Κυβερνητικό νεύρο.

Είναι άλλο θέμα οι Υπουργοί να προβάλουν την Κυβέρνηση και άλλο θέμα να προβάλουν αποσπασματικές δράσεις και ενέργειες. Χρειάζεται επίσης εξατομίκευση στο ενδιαφέρον της κάθε πολιτικής π.χ. από το Ελλάδα - ONE να εξηγήσουμε τι σημαίνει το Έλληνας πολίτης - ONE.

Έχει πλέον προσδιοριστεί με χαρακτηριστικά διαρκή στο χρόνο ο τρόπος χάραξης στρατηγικής και παραγωγής πολιτικής στο Κόμμα και την Κυβέρνηση.

Συμπληρωματικά, χρειαζόμαστε τακτικούς ελέγχους εφαρμογής της προγραμματικής πολιτικής.

Η ιδεολογική συνάφεια, η ποιότητα των συνθέσεων και των συμφωνιών χρειάζονται τις ιδιότητες συναρμογής, που θα βοηθήσουν στην αποτύπωση της Κυβερνητικής ταυτότητας.

Στην πολύπλοκη καθημερινότητα, το έργο του Κυβερνήτη έχει ίχνη ταυτόχρονα στον κομματικό, κοινοβουλευτικό και κυβερνητικό χώρο.

Τα όποια προβλήματα συντονισμού πρέπει να λυθούν χωρίς να θίγεται το αδιάσπαστο και τρισυπόστατο της τελικής ευθύνης.

Στην διαδικασία επίλυσης αυτών των προβλημάτων υπάρχουν τρεις ρόλοι εξ' ορισμού υποστηρικτικοί (Γραμματέας Κ.Ε., Γραμματέας Υπουργικού Συμβουλίου, Γραμματέας Κ.Ο.). Αυτοί οι τρεις ρόλοι πρέπει να εξεταστούν στην κατεύθυνση της καθημερινής υποστήριξης του έργου του Προέδρου πέραν της μεταβατικής περιόδου σε βάθος χρόνου (θεσμικά χαρακτηριστικά ρόλου, χαρακτήρες, δυνατότητες προσώπων).

Θεωρώ λάθος να επιχειρείται ο έλεγχος της δημοκρατικής και ουσιαστικής λειτουργίας της Κ.Ο. είτε από μέλος της Κυβέρνησης, είτε από εξωκοινοβουλευτικό στέλεχος.

Ο Κυβερνήτης - Πρόεδρος της Κ.Ο. πρέπει να βρει τρόπους διασύνδεσης και υποστήριξης της λειτουργίας της Κ.Ο. **εντός του πλαισίου της Κ.Ο..**

Η εμφανής δυσκολία του Προεδρείου της Κ.Ο. να αναλάβει τον πολιτικό του ρόλο δεν θα πρέπει να μας οδηγήσει σε λύσεις έξωθεν επιστασίας.

Το επιχείρημα πως η Κ.Ο. είναι ακέφαλη είναι σαθρό. Η Κ.Ο. έχει επικεφαλής τον Πρόεδρο και Π/Θ που ο ίδιος εντός του πλαισίου της Κ.Ο. θα βρει τρόπους καλύτερου συντονισμού της λειτουργίας.

Κατά καιρούς, η συζήτηση περί συντονισμού μεταφέρεται από ενότητα σε ενότητα (Κυβέρνηση - Κ.Ο. - Κόμμα). Στην εξέλιξή της, ίσως προκύψει το θέμα ορισμού αντιπροέδρων ή υπεύθυνων διυπουργικών κύκλων, που υπάρχουν χωρίς να αναλαμβάνουν τον ρόλο τους (Διυπουργικές Επιτροπές).

Νομίζω, πως η επιλογή να ενισχυθεί συμπληρωματικά η γραμματειακή υποστήριξη από τον συντονιστικό ρόλο 3 αντιπροέδρων (Κυβέρνησης - Κόμματος - Κ.Ο.), **πρέπει να είναι πρωτοβουλία του ίδιου του Κυβερνήτη Κ.Σ.,** εφ' όσον υπάρχει η ανάγκη για απελευθέρωση χρόνου, κυρίως για την προετοιμασία επόμενων βημάτων.

Σχήματα ηγετικών ομάδων που υποκαθιστούν την πολιτική γραμματεία ή την κυβερνητική επιτροπή αναιρούν και υπονομεύουν την ενιαία κυβερνητική διεύθυνση της κατοχυρωμένης συλλογικότητας. Σταδιακά ο κύκλος εμπιστοσύνης θα πρέπει να ταυτίζεται με τους θεσμικούς κύκλους της πολιτικής γραμματείας και της κυβερνητικής επιτροπής.

Βέβαια, τέτοιες κινήσεις θα πρέπει να μελετηθούν και να σχεδιαστούν στο ευρύτερο πλαίσιο των πολιτικών και εσωκομματικών εξελίξεων με διπλό ορίζοντα το 1999 και το 2000.

Το προκριματικό μήνυμα των δημοτικών εκλογών θα εξαρτηθεί, εκτός από τη βάση δεδομένων των Δήμων και την απόδοση του κυβερνητικού έργου και από το βαθμό εσωτερικής συνοχής του Συστήματος Σκέψης και το μέγεθος της ελεγχόμενης διεύρυνσης που επιχειρούμε.

Εκτιμώ πως η δυνατότητα αμφίπλευρης διείσδυσης, που χαρακτηρίζει την πολιτική Κ.Σ. θα πρέπει να αποτυπωθεί με συγκεκριμένες κινήσεις μέχρι τον Οκτώβριο του 1998.

Η πολιτική πλειοψηφία του Συνεδρίου του 1999 θα πρέπει να αντανakλά την κεντροαριστερή κοινωνική πλειοψηφία, στην οποία ήδη έχουν ενταχθεί στρώματα της λεγόμενης κοινωνικής κεντροδεξιάς (νέοι επιχειρηματίες χωρίς ιδεολογικές και βιωματικές δουλείες). Το γεγονός πως η Δεξιά ως πολιτικός όρος εξακολουθεί να έχει ένα αρνητικό αξιακό φορτίο μας επιτρέπει την περαιτέρω επέκταση επιρροής σε χώρους που παραδοσιακά ανήκαν σ' αυτήν.

VR. Φάινω για μια Καλή η Εκκίνηση Διακονή!
φδοτιάζ (ήτοι 10.8) και 14.10

Με σεβασμό

Γιάννης Παπαγιάννης